

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Պատմության

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ֆելիքս Մովսիսյան Վազգենի

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 2

«13» սեպտեմբերի 2023 թ.

Պ/մ-008-ՎԵՐԱԾՆՆԴԻ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

022201.00.7 «Պատմություն»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

022201.01.7 «Պատմություն»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

մագիստրատուրա

/բակլավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Պատմության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

առկա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա I կուրս, I կիսամյակ

Դասախոս՝

Վ.Խաժակյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե khazhakyan.vachagan@gmail.com

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	...
9.	Ուսումնառության մեթոդները
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	...
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	...
14.	Գնահատում.....	...
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	...
	14.2. Հարցաշար.....	...
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	...
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Վերածննդի դարաշրջանը» դասընթացն ամբողջացնում է ուսանողների մասնագիտական կրթվածությունը պատմության բնագավառում՝ ներկայացնելով Վերածննդի դարաշրջանը որպես պատմական երևույթ, խոշորագույն հեղաշրջում հասարակության հոգևոր և քաղաքական կյանքում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

- ուսանողների մոտ ձևավորել Վերածննդի դարաշրջանի վերաբերյալ հիմնավոր գիտելիքների համակարգ,
- լուսաբանել եվրոպական եկրների մշակութային և գաղափարական զարգացման համապարփակ պատմությունը (XIVդ. առաջին կես- XVIIդ. առաջին կես):

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Բացահայտել Վերածննդի առաջացման հիմնական նախադրյալները, զարգացման փուլերը և գաղափարաբանական էությունը,
- բնութագրել նրա դերը նոր աշխարհայացքի և մշակույթի ձևավորման գործում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.

«Վերածննդի դարաշրջանը» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է, որ ուսանողը գաղափար ունենա պատմագիտության էության, ձևերի և գործառույթների մասին, պատմության ուսումնասիրման մեթոդների և աղբյուրների, նրանց հասկացության և դասակարգման և Եվրոպայի միջին դարերի պատմության մասին:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Վերածննդի դարաշրջանը» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. Իմանալ Վերածննդի դարաշրջանի պատմության ուսումնասիրման խնդիրները և նպատակները,
2. Իմանալ Վերածննդի դարաշրջանի մշակույթի բացառիկ դերը եվրոպական ժողովուրդների նոր աշխարհիկ մշակույթի ձևավորման, հումանիստական գաղափարների տարածման գործում,
3. Կարողանալ ընկալել Վերածնունդը որպես հասարակական, քաղաքական, աշխարհայացքային և մշակութային երևույթ,

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբովանդակության

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

4. Կարողանալ ցույց տալ Վերածննդի հիմնական առանձնահատկությունները՝ գաղափարաբանությունը և մշակույթը,
5. Կարողանալ գնահատել Վերածննդի դերը նոր հասարակարգի ձևավորման գործում,
6. Կարողանալ բացահայտել Վերածննդի արմատական փոփոխությունների քաղաքակրթական բովանդակությունը,
7. Կարողանալ վերլուծել Վերածննդի դարաշրջանի օրինաչափությունները և իրողությունները,
8. Տիրապետել Վերածննդի դարաշրջանի ձեռքբերումներին, պատմագիտության ժամանակակից ձեռքբերումներին, պատմական երևույթների և փաստերի վերլուծությանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

1. մասնագիտական գործունեության ընթացքում տարբեր ոլորտներից ստացած մեծածավալ տվյալների (որակական և քանակական) համադրմամբ նոր գաղափարներ առաջադրելու, պատմագիտական հետազոտությունների շարունակական բարելավումը ապահովելու կարողություն,
2. պատմության և հարակից գիտակարգերի հնարավոր փոխազդեցությունները ընկալելու և դրանք պատմագիտական աշխատանքներ պլանավորելու, նախագծելու և իրականացնելու ժամանակ հաշվի առնելու ունակություն,
3. պատմագիտական նոր հայեցակարգերը, տեսություններն ու մեթոդները հետազոտելու, ձևակերպելու և հիմնավորելու, ոլորտի տեսական կամ գործնական խնդիրների լուծման նորարարական և ստեղծագործական մոտեցումներ առաջադրելու կարողություն,
4. տեղական և համաշխարհային պատմամշակութային գործընթացների ըմբռնման հարցում պատմության դասավանդման դերն ու նշանակությունը, սեփական գործի կարևորությունը ընկալելու և դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորելու ունակություն,
5. Փաստերը վերլուծելու և սինթեզելու, յուրացված գիտելիքները տրամաբանորեն և հետևողականորեն ներկայացնելու, գործնականում կիրառելու կարողություն, նոր տեղեկատվությունը ընկալելու և ճիշտ մեկնաբանելու կարողություն:

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

1. Պատմական դարակազմիկ իրադարձությունների ու երևույթների մեկնաբանման, դրանց նկատմամբ սեփական կարծիք արտահայտելու, պատմական փաստերը համադրելու, համեմատելու, վերլուծելու և երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու կարողություն,
2. Պատմական հիմնախնդիրը տարբեր տեսանկյուններից դիտարկելու, դրա լուծման հնարավոր եղանակներն ուսումնասիրելու ու լուծումներ գտնելու կարողություն,

3. Պատճառահետևանքային կապերի վերհանման միջոցով պատմական գործընթացների ընթացքը կանխորոշելու կարողություն, պատմական զարգացումները և աշխարհաքաղաքական իրադրությունը վերլուծելու ունակություն,
4. Պատմության ուսումնասիրության ընթացում նորագույն մեթոդների, հնարների, տեխնոլոգիաների կիրառման ունակություն, անկախ հետազոտության մեթոդներին տիրապետման հմտություններ, հետազոտության արդյունքների մեկնաբանման կարողություն,
5. սկզբնաղբյուրների ու մասնագիտական գրականության մշակման և ստացված արդյունքների վերլուծության ու ընդհանրացման մեթոդաբանություն կիրառելու կարողություն,
6. հետազոտության արդյունքների մշակման, գիտական ակնարկների, ռեֆերատների, հաշվետվությունների և էլոյթների ձևակերպման եղանակները գործնականում կիրառելու, գիտական հոդվածներ գրելու և հրապարակելու (նաև առնվազն մեկ օտար լեզվով)կարողություն,
7. Մասնագիտական հաջող գործունեություն իրականացնելու կարողություն:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Վերածննդի դարաշրջանը» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և պատմագիտության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	5 կրեդիտ /150 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	42	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	18	

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	90	
Ընդամենը	150	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Ընթացիկ քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդալուծիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակերծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաձանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** – կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:

- **Չեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր....
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարաօլոմներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	Վերածննդի դարաշրջանը՝ որպես եվրոպական երկրների մշակութային և գաղափարական զարգացման նոր դարաշրջան	4				10
2.	Իտալական վաղ Վերածնունդը և հումանիզմը	2	2			8
3.	Վաղ Վերածննդի իտալական գրականությունը, ճարտարապետությունը և կերպարվեստը	4	2			8
4.	Բարձր և ուշ Վերածնունդն Իտալիայում	4	4			8
5.	Անտիկ ժառանգության վերածնունդը Վերածննդի մեջ: Հումանիզմի զարգացումը 15-րդ դ. վերջին-16-րդ դ. սկզբներին	4				8
6.	Վերածննդի դարաշրջանի բնափիլիսոփայությունը և գիտությունը: Վերածննդի սոցիալ-քաղաքական միտքը	4				8
7.	Վերածնության և հումանիզմի տարածումը Եվրոպայում 16-17-րդ դդ.: Նիդեռլանդական Վերածնունդը	4	2			8
8.	Գերմանական Վերածնունդը	4	2			8
9.	Ֆրանսիական Վերածնունդը	4	2			8
10.	Անգլիական Վերածնունդը	4	2			8
11.	Իսպանական Վերածնունդը	4	2			8

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

ԸՆԴԱՄԵՆԸ	42	18			90
----------	----	----	--	--	----

11. Ուսումնասիրողական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Баткин Л.М. Итальянское Возрождение Проблемы и люди	М., 1995
2.	Бенеш О. Искусство Северного Возрождения	М., 1973
3.	Дживелегов А.К. Творцы итольянского Возрождения: В 2-х кн.	М., 1998
4.	Культура эпохи Возрождения	Л., 1986
5.	Рутенбург В.И. Титаны Возрождения	Л., 1976
6.	Сочинения итальянских гуманистов эпохи Возрождения (XVв) Под. ред. Л. Брагиной	Л., 1985
7.	История средних веков: В 2-х т. Под ред. С. П. Карпова	М., 2003
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Античное наследие в культуре Возрождения	М., 1984
2.	Брагина Л.М. Итальянский гуманизм: Этические учения XIV-XVвв	М., 1977
3.	Бицилли П.М. Место Ренессанса в истории культуры	Спб., 1996
4.	Виппер Б.Р. Итальянский Ренессанс XIII-XVIвв. т. 1-2.	М., 1977
5.	Всемирная история: В 24-х т. Авт.: А. Бадак, И.Войнич и др. Т.О. Начало Возрождения. Мн.-М., т. 10. Возрождение и Реформация	Мн.-М., 2001
6.	Гарэн Э. Проблемы итальянского Возрождения	М., 1986

7.	Гуковский М.А. Итальянское Возрождение. Т. 1-2	Л., 1947-1961
8.	Искусство и культура Италии эпохи Возрождения и Просвещения	М., 1997
9.	История искусства зарубежных стран. Средние века. Возрождение. Под. ред. Ц.Г.Нессельштраус	М., 1982
10.	Калюжная Л., Иванов Г. Сто великих писателей	М., 2002
11.	Каптерева Т.П. Искусство Испании. Средние века. Эпоха Возрождения	М., 1989
12.	Конрад Н.И. Запад и Восток	М., 1966
13.	Краснов В.А. Искусство Средних веков и Возрождения. Энциклопедия	М., 2002
14.	Культура Возрождения и общество	М., 1986
15.	Культура Возрождения и средние века.	М., 1993
16.	Кудрявцев О.Ф. Ренессанский гуманизм и «Утопия»	М., 1991
17.	Кузнецов Б.Г. Идеи и образы Возрождения	М., 1979.
18.	Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения	М., 1982
19.	Мусский И.А. Сто великих мыслителей	М., 2002
20.	Мусский С.А. Сто великих скульпторов	М., 2002
21.	Немилов А.Н. Немецкие гуманисты XV в.	Л., 1979
22.	Никулин Н.Н. Искусство Нидерландов XV-XVI вв.	Л., 1987
23.	Петрусевич Н. Искусство Франции XV-XVI вв.	М., 1973

24.	Проблемы культуры итальянского Возрождения	Л., 1979
25.	Ревякина Н.В. Итальянское Возрождение. Гуманизм второй половины XIV в.-первой половины XV в.	Новосибирск, 1975
26.	Рутенбург В.И. Культура эпохи Возрождения и реформация	М., 1981
27.	Самин Д.К. Сто великих ученых	М., 2001
28.	Самин Д.К. Сто великих художников	М., 2004
29.	Самин Д.К. Сто великих архитекторов	М., 2001
30.	Эльфонд И.Я. Политические учения эпохи Возрождения и Реформации (Франция): Учеб. пособие	Саратов, 1991
31.	Эстетика Ренессанса. В 2-х т./ Сост. В.П.Шестаков, т. I-II	М., 1981
32.	Эрик Чемберлин. Эпоха Возрождения. Быт, религия, культура	М., 2006
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Վերածննդի դարաշրջանը՝ որպես եվրոպական երկրների մշակութային և գաղափարական զարգացման նոր դարաշրջան	Դասընթացի բովանդակությունը, նշանակությունը, Վերածննդի դարաշրջանի հասկացությունը,	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		Վերածննդի մշակույթի առաջացման պատմական նախադրյալները, դարաշրջանի պարբերացումը և զարգացման փուլերը		
2.	Իտալական վաղ Վերածնունդը և հումանիզմը	Իտալական վաղ հումանիզմի սոցիալական արմատները և մարդու մասին հումանիստների ուսմունքը. Ջովաննի Միրանդոլա, Լորենցո Վալլա	2	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
3.	Վաղ Վերածննդի իտալական գրականությունը, ճարտարապետությունը և կերպարվեստը	Դանթե Ալիգիերիի, Ֆրանչեսկո Պետրարկայի և Ջովաննի Բոկաչչոյի ստեղծագործությունները և հումանիստական գաղափարները Վաղ Վերածննդի իտալական նկարչությունը, քանդակագործությունը և ճարտարապետությունը	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
4.	Բարձր և ուշ Վերածնունդն Իտալիայում	Բարձր Վերածննդի առանձնահատկությունները և հատկանիշները: Բարձր Վերածննդի իտալական արվեստի գործիչները. Միքելանջելո, Ջորջոնե, Տիցիան, Լեոնարդո դա Վինչի, Ռաֆայել Սանտի Ուշ Վերածննդի իտալական արվեստը, «մաներիզմը» և դրա կողմնակիցները: Ուշ Վերածննդի կերպարվեստը, գրականությունը և երաժշտական արվեստը	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

5.	Անտիկ ժառանգության վերածնունդ Վերածննդի մշակույթի մեջ: Հումանիզմի զարգացումը 15-րդ դ. վերջին-16-րդ դ. սկզբներին	Անտիկ ժառանգության դերը Վերածննդի ձևավորման մեջ, «քաղաքացիական հումանիզմը» և դրա ներկայացուցիչների բարոյաքաղաքական հայացքները Հումանիստական մտքի անդրադարձը մանկավարժական և դաստիարակության հարցերին և Վերածննդի դարաշրջանի համալսարանները: Գրատպության դերը, նշանակությունը հումանիստական շարժման ծավալման և մշակույթի զարգացման գործում	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
6.	Վերածննդի դարաշրջանի բնափիլիսոփայությունը և գիտությունը: Վերածննդի սոցիալ-քաղաքական միտքը	Վերածննդի դարաշրջանի իտալական բնափիլիսոփայության և բնագիտության ականավոր ներկայացուցիչները և սոցիալ-քաղաքական միտքը. Ֆրանչեսկո Գվիչարդինի, Թոմաս Կամպանելլա, Նիկոլո Մաքիավելի	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
7.	Վերածնության և հումանիզմի տարածումը Եվրոպայում 16-17-րդ դդ.: Նիդեռլանդական Վերածնունդը	Վերածնության և հումանիստական գաղափարների տարածումը Նիդեռլանդներում: Գրականությունը և կերպարվեստը:	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
8.	Գերմանական Վերածնունդը	Հումանիզմի տարածումը Գերմանիայում և դրա առանձնահատկությունները: Վերածնունդը և Ռեֆորմացիոն	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

		շարժումը Գերմանիայում; Վերածննդի դարաշրջանի գերմանական գրականությունը և կերպարվեստը		
9.	Ֆրանսիական Վերածնունդը	Վերածնության և հումանիզմի տարածումը Ֆրանսիայում և դրա առանձնահատկությունները: Ֆրանսիական գրականությունը և կերպարվեստը	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
10.	Անգլիական Վերածնունդը	Վերածնության և հումանիզմի տարածումն Անգլիայում: Անգլիական գրականությունը և փիլիսոփայությունը: Վերածննդի դարաշրջանի անգլիական թատրոնը, դրամատուրգիան, ճարտարապետությունը, կերպարվեստը և երաժշտական արվեստը	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
11.	Իսպանական Վերածնունդը	Վերածնունդն Իսպանիայում և դրա հակասական բնույթը: Հումանիստական շարժման ձևավորումն ու տարածումն Իսպանիայում: Գրականությունը, կերպարվեստը և ճարտարապետությունը	4	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտնուզման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Վերածնության և հումանիզմի տարածումը Եվրոպայում 16-17-րդ դդ.: Նիդեռլանդական Վերածնունդը	Վերածնության և հումանիստական գաղափարների տարածումը Նիդեռլանդներում: Գրականությունը և կերպարվեստը:	2	Բանվոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
2.	Գերմանական Վերածնունդը	Հումանիզմի տարածումը Գերմանիայում և դրա առանձնահատկությունները: Վերածնունդը և Ռեֆորմացիոն շարժումը Գերմանիայում; Վերածննդի դարաշրջանի գերմանական գրականությունը և կերպարվեստը	2	Բանվոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
3.	Ֆրանսիական Վերածնունդը	Վերածնության և հումանիզմի տարածումը Ֆրանսիայում և դրա առանձնահատկությունները: Ֆրանսիական գրականությունը և կերպարվեստը	4	Բանվոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4.	Անգլիական Վերածնունդը	Վերածնության և հումանիզմի տարածումն Անգլիայում: Անգլիական գրականությունը և փիլիսոփայությունը: Վերածննդի դարաշրջանի անգլիական թատրոնը, դրամատուրգիան, ճարտարապետությունը, կերպարվեստը և երաժշտական արվեստը	2	Բանվոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
5.	Իսպանական Վերածնունդը	Վերածնունդն Իսպանիայում և դրա հակասական բնույթը: Հումանիստական շարժման ձևավորումն ու տարածումն Իսպանիայում: Գրականությունը, կերպարվեստը և ճարտարապետությունը	2	Բանվոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
6.	Իտալական վաղ Վերածնունդը և հումանիզմը	Իտալական վաղ հումանիզմի սոցիալական արմատները և մարդու մասին հումանիստների ուսմունքը. Ջովաննի Միքանդոլա, Լորենցո Վալլա	2	Բանվոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
7.	Վաղ Վերածննդի իտալական գրականությունը, ճարտա-	Դանթե Ալիգիերիի, Ֆրանչեսկո Պետրարկայի և	2	Բանվոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

	րապետությունը և կերպար- վեստը	Ջովաննի Բոկաչչոյի ստեղծագործությունները և հումանիստական գաղափարները Վաղ Վերածննդի իտալական նկարչությունը, քանդակագործությունը և ճարտարապետությունը			
8.	Բարձր և ուշ Վերածնունդն Իտալիայում	Բարձր Վերածննդի առանձնահատկությունները և հատկանիշները: Բարձր Վերածննդի իտալական արվեստի գործիչները. Միքելանջելո, Ջորջոնե, Տիցիան, Լեոնարդո դա Վինչի, Ռաֆայել Սանտի Ուշ Վերածննդի իտալական արվեստը, «մաներիզմը» և դրա կողմնակիցները: Ուշ Վերածննդի կերպարվեստը, գրականությունը և երաժշտական արվեստը	2	Բանվոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Մտուցման ձևը	Գրականություն ¹²
1.	Իտալացի հումանիստ, պատմաբան և հնագետ Ֆլավիո Բոնդո	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
2.	Նիդերլանդցի նկարիչ Բառենտ վան Օռլեյ	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
3.	Իտալացի ճարտարապետ Ջուլիանո դե Սանգալլո	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
4.	Ֆրանսիացի պատմաբան, փիլիսոփա և իրավագետ Ժան Բոդեն	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
5.	Իտալացի հումանիստ, պատմաբան, փիլիսոփա Ֆրանչեսկո Գվիչչարդինի	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
6.	Ֆրանսիացի հումանիստ, բանաստեղծ Ֆրանսուա Վիյոն	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
7.	Իտալացի հումանիստ, մտածող, փիլիսոփա Մարսիլիո Ֆիչինո	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
8.	Ֆրանսիացի նկարիչ Ժան Կլուե Ավագ	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

9.	Իտալացի բնափիլիսոփա Բերնարդո Տելեզիո	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
10.	Անգլիացի ճարտարապետ Ինիգո Ջոնս	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
11.	Իտալացի կոմպոզիտոր Կառլո Ջեզուալդո	Ռեֆերատ Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
12.	Գերմանացի հումանիստ, գիտնական Սեբաստիան Ֆրանկ	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
13.	Իտալացի ճարտարապետ Պալլադիո	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
14.	Իսպանացի հումանիստ, գիտնական, բժիշկ Միգել Սերվետ	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
15.	Իտալացի հումանիստ Լեոնարդո Բրունի	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
16.	Իսպանացի նկարիչ Խուանեպե դե Ռիբելյրա	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
17.	Իտալացի հումանիստ Ալամանո Ռինուչի	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
18.	Նիդերլանդցի նկարիչ Պիեռ Բրեյգեն Ավագ	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
19.	Իտալացի հումանիստ Պոջո Բրաչոլինի	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

20.	Ֆրանսիացի քանդակագործ Ժան Գուժոն	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
21.	Իտալացի հումանիստ Ջովանի Պիկո դե Լա Միրանդոլա	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
22.	Անգլիացի դրամատուրգ Բեն Ջոնսոն	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
23.	Ֆրանսիացի մտածող Միշել Մոնտե	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
24.	Իտալացի ճարտարապետ Բրամանտե	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
25.	Իտալացի հումանիստ Լորենցո Վալլա	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
26.	Ֆրանսիացի քանդակագործ Միշել Կոլոմբ	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
27.	Իտալացի գրող, քանդակագործ Բենվենուտո Չելլինի	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
28.	Ֆրանսիացի գիտնական Պիեռ Աբելյար	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
29.	Գերմանացի գրող Հովհան Ֆիշարտ	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը
30.	Ֆրանսիացի քանդակագործ Ժերմեն Պիլոն	Ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	Տե՛ս ներկայացված գրականության ցանկը

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Տեսահամալիր (տեսամագնիտաֆոն, հեռուստացույց)	Դասախոսությունների, նյութերի, սեմինարների, գործնական պարապունքների, ուսումնական և գիտական տեսաֆիլմերի ցուցադրում
Համացանց	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ, կրթական ռեսուրսների օգտագործման թույլտվություն
Անձնական համակարգիչ	Ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի ժամանակ կրթական նյութերի օգտագործում, գործնական պարապունքների ժամանակ մուլտիմեդիա նյութերի հետ աշխատանք

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

¹⁴«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

1. <<Վերածննդի դարաշրջան>> հասկացությունը և դրա գաղափարաբանական էությունը: Վերածննդի դարաշրջանի մշակույթի առաջացման պատմական նախադրյալները
2. Վերածննդի դարաշրջանի պարբերացումը և զարգացման փուլերը: Վերածննդի իտալական մշակույթի հիմնական գծերը
3. Իտալական վաղ հումանիզմը և դրա սոցիալական արմատները: Մարդու մասին հումանիստների ուսմունքը
4. Ջովաննի Միրանդոլա
5. Լորենցո Վալլա
6. Վաղ Վերածննդի իտալական գրականությունը. Դանթե Ալիգիերի, Ֆրանչեսկո Պետրարկա, Ջովաննի Բոկասչո
7. Նախավերածննդի (պրոտոռենեսանս) իտալական արվեստը
8. Վաղ Վերածննդի իտալական կերպարվեստը և ճարտարապետությունը
9. Բարձր Վերածնունդն Իտալիայում և դրա առանձնահատկությունները: Տարբերությունները վաղ Վերածննդից
10. Բարձր Վերածննդի արվեստի գործիչները. Միքելանջելո Բուոնարոտի, Ջորջոնե, Տիցիան
11. Բարձր Վերածննդի իտալական գրականությունը
12. Բարձր Վերածննդի արվեստի գործիչները. Բրամանտե, Լեոնարդո դա Վինչի, Ռաֆայել Սանտի
13. Ուշ Վերածնունդն Իտալիայում: <<Մաներիզմը>> և դրա կողմնակիցները
14. Ուշ Վերածննդի իտալական կերպարվեստը, գրականությունը և երաժշտական արվեստը
15. Անտիկ ժառանգության դերը Վերածննդի ձևավորման մեջ: <<Քաղաքացիական հումանիզմը>> և դրա ներկայացուցիչների բարոյաքաղաքական հայացքները
16. Վերածննդի հումանիստական մտքի անդրադարձը մանկավարժական և դաստիարակչական հարցերին: Վերածննդի դարաշրջանի համալսարանները
17. Գրատպության դերն ու նշանակությունը Եվրոպայում հումանիստական շարժման ծավալման և մշակույթի զարգացման գործում
18. Վերածննդի դարաշրջանի իտալական բնափիլիսոփայությունը
19. Վերածննդի դարաշրջանի իտալական բնագիտությունը
20. Վերածննդի դարաշրջանի սոցիալ-քաղաքական միտքն Իտալիայում. Ֆ. Գվիչարդինի, Թ. Կամպանելլա
21. Նիկոլո Մաքիավելի
22. Վերածնության և հումանիստական գաղափարների տարածումը Նիդերլանդներում
23. Վերածննդի դարաշրջանի նիդերլանդական գրականությունը և կերպարվեստը
24. Հումանիզմի տարածումը Գերմանիայում և դրա առանձնահատկությունները
25. Վերածնունդը և Ռեֆորմացիոն շարժումը Գերմանիայում
26. Վերածննդի դարաշրջանի գերմանական գրականությունը և կերպարվեստը
27. Վերածնության և հումանիզմի տարածումը Ֆրանսիայում և դրա առանձնահատկությունները
28. Վերածննդի դարաշրջանի ֆրանսիական գրականությունը և կերպարվեստը
29. Վերածնունդն Իսպանիայում և դրա հակասական բնույթը
30. Հումանիստական շարժման ձևավորումը և տարածումը Իսպանիայում
31. Վերածննդի դարաշրջանի իսպանական գրականությունը
32. Վերածննդի դարաշրջանի իսպանական կերպարվեստը և ճարտարապետությունը
33. Վերածնունդը և հումանիստական շարժումն Անգլիայում
34. Վերածննդի դարաշրջանի անգլիական գրականությունը և փիլիսոփայությունը
35. Վերածննդի դարաշրջանի անգլիական թատրոնը և թատերգությունը

36. Վերածննդի դարաշրջանի անգլիական կերպարվեստը, ճարտարապետությունը և երաժշտական արվեստը

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. <<Վերածննդի դարաշրջան>> հասկացությունը և դրա գաղափարաբանական էությունը: Վերածննդի դարաշրջանի մշակույթի առաջացման պատմական նախադրյալները
2. Վերածննդի դարաշրջանի պարբերացումը և զարգացման փուլերը: Վերածննդի իտալական մշակույթի հիմնական գծերը
3. Իտալական վաղ հումանիզմը և դրա սոցիալական արմատները: Մարդու մասին հումանիստների ուսմունքը
4. Ջովաննի Միրանդոլա
5. Լորենցո Վալլա
6. Վաղ Վերածննդի իտալական գրականությունը. Դանթե Ալիգիերի, Ֆրանչեսկո Պետրարկա, Ջովաննի Բոկաչչո
7. Նախավերածննդի (պրոտոռենեսանս) իտալական արվեստը
8. Վաղ Վերածննդի իտալական կերպարվեստը և ճարտարապետությունը
9. Բարձր Վերածնունդի Իտալիայում և դրա առանձնահատկությունները: Տարբերությունները վաղ Վերածննդից
10. Բարձր Վերածննդի արվեստի գործիչները. Միքելանջելո Բուոնարոտի, Ջորջոնե, Տիցիան
11. Բարձր Վերածննդի իտալական գրականությունը
12. Բարձր Վերածննդի արվեստի գործիչները. Բրամանտե, Լեոնարդո դա Վինչի, Ռաֆայել Սանտի
13. Ուշ Վերածնունդի Իտալիայում: <<Մաներիզմը>> և դրա կողմնակիցները
14. Ուշ Վերածննդի իտալական կերպարվեստը, գրականությունը և երաժշտական արվեստը
15. Անտիկ ժառանգության դերը Վերածննդի ձևավորման մեջ: <<Քաղաքացիական հումանիզմը>> և դրա ներկայացուցիչների բարոյաքաղաքական հայացքները
16. Վերածննդի հումանիստական մտքի անդրադարձը մանկավարժական և դաստիարակչական հարցերին: Վերածննդի դարաշրջանի համալսարանները
17. Գրատպության դերն ու նշանակությունը Եվրոպայում հումանիստական շարժման ծավալման և մշակույթի զարգացման գործում
18. Վերածննդի դարաշրջանի իտալական բնափիլիսոփայությունը
19. Վերածննդի դարաշրջանի իտալական բնագիտությունը
20. Վերածննդի դարաշրջանի սոցիալ-քաղաքական միտքն Իտալիայում. Ֆ. Գվիչարդինի, Թ. Կամպանելլա
21. Նիկոլո Մաքիավելի

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Վերածնության և հումանիստական գաղափարների տարածումը Նիդերլանդներում
2. Վերածննդի դարաշրջանի նիդերլանդական գրականությունը և կերպարվեստը
3. Հումանիզմի տարածումը Գերմանիայում և դրա առանձնահատկությունները
4. Վերածնունդը և Ռեֆորմացիոն շարժումը Գերմանիայում

5. Վերածննդի դարաշրջանի գերմանական գրականությունը և կերպարվեստը
6. Վերածնության և հումանիզմի տարածումը Ֆրանսիայում և դրա առանձնահատկությունները
7. Վերածննդի դարաշրջանի ֆրանսիական գրականությունը և կերպարվեստը
8. Վերածնունդն Իսպանիայում և դրա հակասական բնույթը
9. Հումանիստական շարժման ձևավորումը և տարածումը Իսպանիայում
10. Վերածննդի դարաշրջանի իսպանական գրականությունը
11. Վերածննդի դարաշրջանի իսպանական կերպարվեստը և ճարտարապետությունը
12. Վերածնունդը և հումանիստական շարժումն Անգլիայում
13. Վերածննդի դարաշրջանի անգլիական գրականությունը և փիլիսոփայությունը
14. Վերածննդի դարաշրջանի անգլիական թատրոնը և թատերգությունը
15. Վերածննդի դարաշրջանի անգլիական կերպարվեստը, ճարտարապետությունը և երաժշտական արվեստը

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

- Ինքնուրույն աշխատանք – գումարային 20 միավոր, կիսամյակի ընթացքում 2 աշխատանք
- Սեմինար պարապմունք – գումարային 40 միավոր, 4 ստուգում
- Առաջին ընթացիկ քննություն - 20 միավոր, բանավոր
- Երկրորդ ընթացիկ քննություն - 20 միավոր, բանավոր

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝

022201.00.7 «Պատմություն»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

022201.01.7 «Պատմություն»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

մագիստրատուրա

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/մ-008-ՎԵՐԱԾՆՆԴԻ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	Մագիստրատուրա 1-ին տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	60	Դասախոսություն	42
			Սեմինար	18
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	90		
Ընդամենը	150			
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>«Վերածննդի դարաշրջանը» առարկայի ուսուցումը նպատակ ունի.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ուսանողներին տալ տեսական գիտելիքներ Վերածննդի դարաշրջանի վերաբերյալ: • Հանգամանորեն ներկայացնել Վերածննդի օրինաչափությունները և իրողությունները: Ուսանողների մոտ ձևավորել Վերածննդի հիմնարար առանձնահատկությունները՝ գաղափարաբանությունը և մշակույթը: • Բացահայտել Վերածննդի արմատական փոփոխությունների քաղաքակրթական բովանդակությունը: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>«Վերածննդի դարաշրջանը» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Իմանալ Վերածննդի դարաշրջանի պատմության ուսումնասիրման խնդիրները և նպատակները, 2. Իմանալ Վերածննդի դարաշրջանի մշակույթի բացառիկ դերը եվրոպական ժողովուրդների նոր աշխարհիկ մշակույթի ձևավորման, հումանիստական գաղափարների տարածման գործում, 3. Կարողանալ ընկալել Վերածնունդը որպես հասարակական, քաղաքական, աշխարհայացքային և մշակութային երևույթ, 			

4. Կարողանալ ցույց տալ Վերածննդի հիմնական առանձնահատկությունները՝ գաղափարաբանությունը և մշակույթը,
5. Կարողանալ գնահատել Վերածննդի դերը նոր հասարակարգի ձևավորման գործում,
6. Կարողանալ բացահայտել Վերածննդի արմատական փոփոխությունների քաղաքակրթական բովանդակությունը,
7. Կարողանալ վերլուծել Վերածննդի դարաշրջանի օրինաչափությունները և իրողությունները,
8. Տիրապետել Վերածննդի դարաշրջանի ձեռքբերումներին, պատմագիտության ժամանակակից ձեռքբերումներին, պատմական երևույթների և փաստերի վերլուծությանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Շնորհանրական կոմպետենցիաներ

6. մասնագիտական գործունեության ընթացքում տարբեր ոլորտներից ստացած մեծածավալ տվյալների (որակական և քանակական) համադրմամբ նոր գաղափարներ առաջադրելու, պատմագիտական հետազոտությունների շարունակական բարելավումը ապահովելու կարողություն,
7. պատմության և հարակից գիտակարգերի հնարավոր փոխազդեցությունները ընկալելու և դրանք պատմագիտական աշխատանքներ պլանավորելու, նախագծելու և իրականացնելու ժամանակ հաշվի առնելու ունակություն,
8. պատմագիտական նոր հայեցակարգերը, տեսություններն ու մեթոդները հետազոտելու, ձևակերպելու և հիմնավորելու, ոլորտի տեսական կամ գործնական խնդիրների լուծման նորարարական և ստեղծագործական մոտեցումներ առաջադրելու կարողություն,
9. տեղական և համաշխարհային պատմամշակութային գործընթացների ըմբռնման հարցում պատմության դասավանդման դերն ու նշանակությունը, սեփական գործի կարևորությունը ընկալելու և դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորելու ունակություն,
10. Փաստերը վերլուծելու և սինթեզելու, յուրացված գիտելիքները տրամաբանորեն և հետևողականորեն ներկայացնելու, գործնականում կիրառելու կարողություն, նոր տեղեկատվությունը ընկալելու և ճիշտ մեկնաբանելու կարողություն:

Բ)Ստարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

8. Պատմական դարակազմիկ իրադարձությունների ու երևույթների մեկնաբանման, դրանց նկատմամբ սեփական կարծիք

	<p>արտահայտելու, պատմական փաստերը համադրելու, համեմատելու, վերլուծելու և երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու կարողություն,</p> <p>9. Պատմական հիմնախնդիրը տարբեր տեսանկյուններից դիտարկելու, դրա լուծման հնարավոր եղանակներն ուսումնասիրելու ու լուծումներ գտնելու կարողություն,</p> <p>10. Պատճառահետևանքային կապերի վերհանման միջոցով պատմական գործընթացների ընթացքը կանխորոշելու կարողություն, պատմական զարգացումները և աշխարհաքաղաքական իրադրությունը վերլուծելու ունակություն,</p> <p>11. Պատմության ուսումնասիրության ընթացում նորագույն մեթոդների, հնարների, տեխնոլոգիաների կիրառման ունակություն, անկախ հետազոտության մեթոդներին տիրապետման հմտություններ, հետազոտության արդյունքների մեկնաբանման կարողություն,</p> <p>12. սկզբնաղբյուրների ու մասնագիտական գրականության մշակման և ստացված արդյունքների վերլուծության ու ընդհանրացման մեթոդաբանություն կիրառելու կարողություն,</p> <p>13. հետազոտության արդյունքների մշակման, գիտական ակնարկների, ռեֆերատների, հաշվետվությունների և ելույթների ձևակերպման եղանակները գործնականում կիրառելու, գիտական հոդվածներ գրելու և հրապարակելու (նաև առնվազն մեկ օտար լեզվով) կարողություն,</p> <p>14. Մասնագիտական հաջող գործունեություն իրականացնելու կարողություն:</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Վերածննդի դարաշրջանը՝ որպես եվրոպական երկրների մշակութային և գաղափարական զարգացման նոր դարաշրջան</p> <p>Թեմա 2. Իտալական վաղ Վերածնունդը և հումանիզմը</p> <p>Թեմա 3. Վաղ Վերածննդի իտալական գրականությունը, ճարտարապետությունը և կերպարվեստը</p> <p>Թեմա 4. Բարձր և ուշ Վերածնունդն Իտալիայում</p> <p>Թեմա 5. Անտիկ ժառանգության վերածնունդը Վերածննդի մշակույթի մեջ: Հումանիզմի զարգացումը 15-րդ դ. վերջին-16-րդ դ. սկզբներին</p> <p>Թեմա 6. Վերածննդի դարաշրջանի բնափիլիսոփայությունը և գիտությունը: Վերածննդի սոցիալ-քաղաքական միտքը</p> <p>Թեմա 7. Վերածնության և հումանիզմի տարածումը Եվրոպայում 16-</p>

	<p>17-րդ դդ.: Նիդեռլանդական Վերածնունդը</p> <p>Թեմա 8. Գերմանական Վերածնունդը</p> <p>Թեմա 9. Ֆրանսիական Վերածնունդը</p> <p>Թեմա 10. Անգլիական Վերածնունդը</p> <p>Թեմա 11. Իսպանական Վերածնունդը</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ձևերը, գնահատման սկզբունքները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ինքնուրույն աշխատանք – գումարային 20 միավոր, կիսամյակում 2 աշխատանք • Սեմինար պարապմունք – գումարային 40 միավոր, 4 ստուգում • Առաջին ընթացիկ քննություն - 20 միավոր, բանավոր • Երկրորդ ընթացիկ քննություն - 20 միավոր, բանավոր
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <ul style="list-style-type: none"> • Баткин Л.М. Итальянское Возрождение Проблемы и люди, М., 1995 • Бенеш О. Искусство Северного Возрождения, М., 1973 • Дживелегов А.К. Творцы итольянского Возрождения: В 2-х кн., М., 1998 • Культура эпохи Возрождения, Л., 1986 • Рутенбург В.И. Титаны Возрождения, Л., 1976 • Сочинения итальянских гуманистов эпохи Воз-рождения (XVв) Под. ред. Л. Брагиной, Л., 1985 • История средних веков: В 2-х т. Под ред. С. П. Карпова, М., 2003 <p>Էրացուցիչ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Античное наследие в культуре Возрождения, М., 1984 • Брагина Л.М. Итальянский гуманизм: Этические учения XIV-XVвв, М., 1977 • Бицилли П.М. Место Ренессанса в истории культуры, Спб., 1996 • Виппер Б.Р. Итальянский Ренессанс XIII-XVIвв. т. 1-2., М., 1977

- Всемирная история: В 24-х т. Авт.: А. Бадак, И. Войнич и др. Т.О. Начало Возрождения. Мн.-М., т. 10. Возрождение и Реформация, Мн.-М., 2001
- Гарэн Э. Проблемы итальянского Возрождения, М., 1986
- Гуковский М.А. Итальянское Возрождение. Т. 1-2 Л., 1947-1961
- Искусство и культура Италии эпохи Возрождения и Просвещения, М., 1997
- История искусства зарубежных стран. Средние века. Возрождение. Под. ред. Ц.Г.Нессельштраус, М., 1982
- Калюжная Л., Иванов Г. Сто великих писателей, М., 2002
- Каптерева Т.П. Искусство Испании. Средние века. Эпоха Возрождения, М., 1989
- Конрад Н.И. Запад и Восток, М., 1966
- Краснов В.А. Искусство Средних веков и Возрождения. Энциклопедия, М., 2002
- Культура Возрождения и общество, М., 1986
- Культура Возрождения и средние века, М., 1993
- Кудрявцев О.Ф. Ренессанский гуманизм и «Утопия», М., 1991
- Кузнецов Б.Г. Идеи и образы Возрождения, М., 1979.
- Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения, М., 1982
- Мусский И.А. Сто великих мыслителей, М., 2002
- Мусский С.А. Сто великих скульпторов, М., 2002
- Немилов А.Н. Немецкие гуманисты XV в., Л., 1979
- Никулин Н.Н. Искусство Нидерландов XV-XVI вв., Л., 1987
- Петрусевич Н. Искусство Франции XV-XVI вв., М., 1973
- Проблемы культуры итальянского Возрождения, Л., 1979
- Ревякина Н.В. Итальянское Возрождение. Гуманизм второй половины XIV в. первой половины XV в., Новосибирск, 1975
- Рутенбург В.И. Культура эпохи Возрождения и реформация,

М., 1981

- Самин Д.К. Сто великих ученых, М., 2001
- Самин Д.К. Сто великих художников, М., 2004
- Самин Д.К. Сто великих архитекторов, М., 2001
- Эльфонд И.Я. Политические учения эпохи Возрождения и Реформации (Франция): Учеб. Пособие, Саратов, 1991
- Эстетика Ренессанса. В 2-х т./ Сост. В.П.Шестаков, т. I-II, М., 1981
- Эрик Чемберлин. Эпоха Возрождения. Быт, религия, культура, М., 2006